

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 1177/2010

(2010. gada 24. novembris)

par pasažieru tiesībām, ceļojot pa jūru un iekšzemes ūdensceļiem, un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. panta 1. punktu un 100. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Savienības rīcībai jūras un iekšzemes ūdensceļu transporta nozarē vajadzētu būt vērstai arī uz to, lai nodrošinātu pasažieriem augsta līmeņa aizsardzību, kas ir salīdzināma ar citiem transporta veidiem. Turklāt vajadzētu ņemt vērā arī patērētāju aizsardzības prasības kopumā.

⁽¹⁾ OV C 317, 23.12.2009., 89. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2009. gada 23. aprīļa nostāja (OV C 184 E, 8.7.2010., 293. lpp.), Padomes 2010. gada 11. marta nostāja pirmajā lasījumā (OV C 122 E, 11.5.2010., 19. lpp.), Eiropas Parlamenta 2010. gada 6. jūlija nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2010. gada 11. oktobra lēmums.

- (2) Ņemot vērā to, ka jūras un iekšzemes ūdensceļu transporta pasažieris ir pārvadājuma līguma vājākā puse, visiem šādiem pasažieriem būtu jānodrošina minimālais aizsardzības līmenis. Nekam nevajadzētu traucēt pārvadātājiem piedāvāt pasažieriem līguma nosacījumus, kas ir izdevīgāki nekā šajā regulā paredzētie nosacījumi. Tajā pašā laikā šīs regulas mērķis nav iejaukties uzņēmēju komercattiecībās saistībā ar preču pārvadājumiem. Jo īpaši nolīgumus starp autopārvadātāju un pārvadātāju nevajadzētu uzskatīt par pārvadājuma līgumiem šīs regulas izpratnē, un tādēļ saskaņā ar šo regulu ar tiem nevajadzētu dot autopārvadātājam vai tā darbiniekiem tiesības saņemt kompensāciju kavējumu gadījumā.

- (3) Pasažieru aizsardzībai vajadzētu attiekties ne vien uz pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem, ko pasažieriem sniedz starp ostām, kuras atrodas dalībvalstu teritorijā, bet arī uz pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem, ko pasažieriem sniedz starp šādām ostām un ostām, kuras atrodas ārpus dalībvalstu teritorijas, ņemot vērā iespējamu konkurences kropļojumu risku pasažieru pārvadājumu tirgū. Tādēļ terminam "Savienības pārvadātājs" šajā regulā vajadzētu būt pēc iespējas plaši interpretētam, tomēr neietekmējot citus Savienības tiesību aktus, piemēram, Padomes Regulu (EEK) Nr. 4056/86 (1986. gada 22. decembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā Līguma 85. un 86. pantu piemērot attiecībā uz jūras transportu ⁽³⁾, un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3577/92 (1992. gada 7. decembris), ar ko piemēro principu, kurš paredz jūras transporta pakalpojumu sniegšanas brīvību dalībvalstīs (jūras kabotāža) ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ OV L 378, 31.12.1986., 4. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 364, 12.12.1992., 7. lpp.

- (4) Jūras un iekšzemes ūdensceļu pasažieru pārvadājumu pakalpojumu iekšējam tirgum būtu jāsniedz iedzīvotājiem vispārējs labums. Tādēļ personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kas radušās invaliditātes, vecuma vai kādu citu faktoru dēļ, būtu jānodrošina tādas iespējas izmantot pasažieru pārvadājumu pakalpojumus un kruīzus, kas ir līdzvērtīgas pārējo iedzīvotāju iespējām. Personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām ir tādas pašas tiesības saistībā ar brīvu pārvietošanos, brīvu izvēli un nediskriminēšanu kā visiem pārējiem iedzīvotājiem.
- (5) Dalībvalstīm vajadzētu popularizēt sabiedriskā transporta un komplekso biļešu izmantošanu, lai optimizētu dažādu transporta veidu izmantošanu un operatoru savstarpēju savietojamību.
- (6) Ievērojot 9. pantu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām, un lai personas ar invaliditāti un personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām varētu izmantot jūras un iekšzemes ūdensceļu transportu tāpat kā citi iedzīvotāji, būtu jāparedz noteikumi par nediskriminēšanu un palīdzību ceļojuma laikā. Tādēļ šīs personas būtu jāpārvadā un nedrīkstētu atteikties tās pārvadāt, izņemot tādu iemeslu dēļ, kuru pamatā ir drošības apsvērumi un kurus noteikušas kompetentas iestādes. Viņiem vajadzētu būt tiesībām saņemt palīdzību ostās un uz pasažieru kuģiem. Ņemot vērā sociālās integrācijas aspektus, šīm personām vajadzētu saņemt atbalstu bez maksas. Pārvadātājiem būtu jāizstrādā piekļuves nosacījumi, vēlams, izmantojot Eiropas standartizācijas sistēmu.
- (7) Lemjot par jaunu ostu vai termināļu plānojumu, kā arī veicot pārbūvi, šo iestāžu atbildīgajām struktūrām būtu jāņem vērā vajadzības, kādas ir personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, jo īpaši attiecībā uz pieejamību, veltot īpašu vērību prasībām, kas izriet no principa "pieejams visiem". Pārvadātājiem būtu jāņem vērā šādas vajadzības, pieņemot lēmumus par jaunu un nesen uzlabotu pasažieru kuģu plānojumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/87/EK (2006. gada 12. decembris), ar ko nosaka tehniskās prasības attiecībā uz iekšējo ūdensceļu kuģiem ⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/45/EK (2009. gada 6. maijs) par pasažieru kuģu drošības noteikumiem un standartiem ⁽²⁾.
- (8) Ostās, kas atrodas dalībvalsts teritorijā, personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām cita starpā būtu jāpalīdz nokļūt no noteiktas ierašanās vietas ostā līdz pasažieru kuģim un no pasažieru kuģa līdz noteiktai vietai, no kuras šī persona atstāj ostu, ietverot iekāpšanu un izkāpšanu.
- (9) Organizējot palīdzības nodrošināšanu personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām un apmācot darbiniekus, pārvadātājiem vajadzētu sadarboties ar reprezentatīvām organizācijām, kas pārstāv personas ar invaliditāti vai personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām. Šajā darbā viņiem vajadzētu arī ņemt vērā Starptautisko jūrnieku apmācību, diplomēšanas un sardzes pildīšanas standartu konvenciju un kodeksu, kā arī Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (SJO) Ieteikumu pasažieru kuģu konstruēšanai un ekspluatācijai, lai atbalstu vecāku cilvēku un personu ar invaliditāti vajadzībām.
- (10) Noteikumiem, kas attiecas uz tādu personu iekāpšanu, kurām ir invaliditāte vai ierobežotas pārvietošanās spējas, nevajadzētu skart vispārējos pasažieru iekāpšanai piemērojamus noteikumus, kas noteikti ar spēkā esošiem starptautiskiem, Savienības un valstu noteikumiem.
- (11) Savienības tiesību aktos par pasažieru tiesībām būtu jāņem vērā pasažieru, bet jo īpaši invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām vajadzības izmantot dažādus transporta veidus un netraucēti tos nomainīt, ņemot vērā piemērojamus kuģu ekspluatācijas drošības noteikumus.
- (12) Pasažieriem vajadzētu būt pienācīgi informētiem jebkura pasažieru pārvadājumu pakalpojuma vai kruīza atcelšanas vai aizkavēšanas gadījumā. Minētajai informācijai būtu jāpalīdz pasažieriem veikt vajadzīgos pasākumus un vajadzības gadījumā iegūt papildu informāciju par alternatīviem maršrutiem.
- (13) Pasažieriem radītās neērtības saistībā ar viņu ceļojuma atcelšanu vai ilgu aizkavēšanos būtu jāsamazina. Šajā sakarā būtu pienācīgi jārūpējas par pasažieriem, un tiem vajadzētu būt iespējai atcelt savu ceļojumu un saņemt biļešu cenas atmaksu vai mainīt maršrutu saskaņā ar apmierinošiem nosacījumiem. Pasažieriem piemēroti izmitināšanas apstākļi ne vienmēr nozīmē viesnīcu, bet var būt arī jebkuras citas piemērotas telpas, jo īpaši atkarībā no katras konkrētās situācijas, pasažieru transportlīdzekļiem un kuģa īpašībām. Šajā sakarā un attiecīgi pamatotos ārkārtas un steidzamos apstākļos pārvadātājiem vajadzētu spēt pilnībā izmantot pieejamās attiecīgās telpas, šajā ziņā sadarbojoties ar civilajām iestādēm.

⁽¹⁾ OV L 389, 30.12.2006., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 163, 25.6.2009., 1. lpp.

- (14) Pārvadātājiem būtu jāizmaksā pasažieriem kompensācija pasažieru pārvadājumu atcelšanas vai aizkavēšanās gadījumā, pamatojoties uz procentuālu daļu no biļetes cenas, izņemot gadījumus, kad atcelšana vai aizkavēšanās notiek tādu laika apstākļu dēļ, kuri apdraud drošu kuģa ekspluatāciju, vai ārkārtējos apstākļos, no kuriem nevarētu izvairīties pat tad, ja veiktu visus iespējamus pasākumus.
- (15) Saskaņā ar vispārpieņemtiem principiem, pārvadātājiem būtu jāpierāda, ka atcelšanu vai kavēšanos izraisījuši šādi laika apstākļi vai ārkārtas apstākļi.
- (16) Par tādiem laika apstākļiem, kuri apdraud drošu kuģa ekspluatāciju, būtu jāuzskata spēcīgs vējš, vētra, spēcīga strauze, ar apledošanu saistīti sarežģījumi un īpaši augsts vai zems ūdens līmenis, viesuļvētras, tornado un plūdi; šis uzskaitījums nav visaptverošs.
- (17) Par ārkārtas apstākļiem būtu jāuzskata dabas katastrofas, piemēram, ugunsgrēki un zemestrīces, teroristu uzbrukumī, kari un bruņoti militāri vai civili konflikti, sacelšanās, militāra vai nelikumīga konfiskācija, konflikti starp darba devējiem un darba ņēmējiem, slimu, ievainotu vai mirušu personu nogādāšana krastā, meklēšanas un glābšanas operācijas jūrā vai iekšzemes ūdensceļos, vides aizsardzības pasākumi, satiksmes pārraudzības lēmumi, ko pieņem satiksmes vadības struktūras vai ostas iestādes, vai kompetentu iestāžu lēmumi attiecībā uz sabiedrisko kārtību un drošību, kā arī lai apmierinātu neatliekamas transporta vajadzības; šis uzskaitījums nav visaptverošs.
- (18) Iesaistoties ieinteresētajām personām, speciālistu apvienībām un apvienībām, kas pārstāv patērētājus, pasažierus, personas ar invaliditāti un personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām, pārvadātājiem būtu jāsadarbojas, lai pieņemtu valstu vai Eiropas līmeņa pasākumus nolūkā uzlabot pasažieriem piedāvāto aprūpi un palīdzību, kad vien viņu ceļojums tiek pārtraukts, jo īpaši ilgās aizkavēšanās vai ceļojuma atcelšanas gadījumā. Par šiem pasākumiem būtu jāinformē valstu izpildstrukturās.
- (19) Eiropas Savienības Tiesa jau ir lēmusi, ka uz problēmām, kuru rezultātā pārvadājums tiek aizkavēts vai atcelts, ārkārtēju apstākļu jēdzienu var attiecināt tikai tad mērā, ciktāl to cēlonis ir notikumi, kuri nav raksturīgi attiecīgā pārvadātāja normālai darbībai un pār kuriem tam nav faktiskas kontroles. Būtu jāatzīmē, ka pārvadātājs patiešām nevar faktiski kontrolēt laika apstākļus, kas apdraud kuģa drošu darbību.
- (20) Šai regulai nebūtu jāietekmē pasažieru tiesības, kas noteiktas ar Padomes Direktīvu 90/314/EEK (1990. gada 13. jūnijs) par kompleksiem ceļojumiem, kompleksām brīvdienām un kompleksām ekskursijām ⁽¹⁾. Šī regula nebūtu jāpiemēro, ja kompleksais ceļojums tiek atcelts nevis pasažieru pārvadājumu pakalpojuma vai kruīza atcelšanas, bet citu iemeslu dēļ.
- (21) Pasažieriem, saņemot informāciju visiem pieejamā formātā, vajadzētu būt pilnīgi informētiem par savām tiesībām, kas noteiktas šajā regulā, tā, lai tie varētu efektīvi izmantot šīs tiesības. Pasažieru tiesībām būtu jāietver informācijas saņemšana attiecībā uz pasažieru pārvadājumu pakalpojumu vai kruīzu pirms brauciena un tā laikā. Visai būtiskajai informācijai, kas tiek sniegta pasažieriem, vajadzētu tikt nodrošinātai arī formātos, kas pieejami personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, ar tādiem pieejamiem formātiem, kas ļautu pasažieriem piekļūt šai pašai informācijai, izmantojot, piemēram, tekstu, Braila rakstu, audio, video un/vai elektroniskos formātus.
- (22) Pasažieriem vajadzētu spēt izmantot savas tiesības izmantot atbilstīgu un pieejamu sūdzību procedūru, ko ieviesuši pārvadātāji un termināļu operatori atbilstīgi savām kompetences jomām, vai, attiecīgā gadījumā, iesniegt sūdzību iestādei vai iestādēm, kuras šajā sakarā izraudzījušies attiecīgā dalībvalsts. Pārvadātājiem un termināļu operatoriem būtu jāatbild uz pasažieru sūdzībām noteiktā termiņā, ņemot vērā, ka neatbildēšana uz sūdzību varētu tikt vērstā pret viņiem.
- (23) Ņemot vērā dalībvalsts izstrādātās procedūras sūdzību iesniegšanai, sūdzības par palīdzību ostā vai uz kuģa vislabāk būtu jāadresē struktūrai vai struktūrām, ko šīs regulas izpildei izraudzījušies tā dalībvalsts, kuras teritorijā atrodas osta, kur notiek pasažieru iekāpšana kuģī, savukārt sūdzības par trešās valsts sniegtiem pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem – dalībvalsts, kuras ostā pasažieri izkāpj no kuģa.
- (24) Dalībvalstīm būtu jānodrošina atbilstība šai regulai un jāizraugās kompetenta struktūra vai struktūras, lai veiktu uzraudzības un izpildes funkcijas. Tas neietekmē pasažieru tiesības vērsties tiesā ar prasību saņemt tiesisku aizsardzību saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem.
- (25) Par šīs regulas izpildi atbildīgajai iestādei vai iestādēm vajadzētu būt neatkarīgām no komerciālām interesēm. Katrai dalībvalstij vajadzētu izraudzīties vismaz vienu iestādi, kurai nepieciešamības gadījumā būtu pilnvaras un spējas

⁽¹⁾ OV L 158, 23.6.1990., 59. lpp.

izmeklēt individuālas sūdzības un atvieglot domstarpību izšķiršanu. Pasažieriem vajadzētu būt tiesībām saņemt pamatotu atbildi no izraudzītās iestādes saprātīgā laikā. Ņemot vērā to, cik svarīga ir ticama statistika par šīs regulas īstenošanu, jo īpaši, lai nodrošinātu saskaņotu piemērošanu visā Savienībā, minēto iestāžu sagatavotajos ziņojumos pēc iespējas vajadzētu iekļaut statistiku par sūdzībām un to rezultātiem.

(26) Dalībvalstīm būtu jānosaka sankcijas, kas jāpiemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un būtu jānodrošina, ka tās tiek piemērotas. Šīm sankcijām vajadzētu būt iedarbīgām, samērīgām un atturošām.

(27) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus – proti, nodrošināt visās dalībvalstīs augstu aizsardzības un palīdzības līmeni pasažieriem un nodrošināt, ka iekšējā tirgū uzņēmēji darbojas, ievērojot saskaņotus nosacījumus, – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka rīcības mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.

(28) Šīs regulas īstenošana būtu jābalsta uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (2004. gada 27. oktobris) par sadarbību starp valstu iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā (Regula par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā) ⁽¹⁾. Tādējādi minētā regula būtu attiecīgi jāgroza.

(29) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾ būtu stingri jāievēro un jāpiemēro, lai garantētu juridisko un fizisko personu privātās dzīves neaizskaramību un nodrošinātu, ka pieprasītā informācija un ziņojumi tiek izmantoti tikai šajā regulā noteikto pienākumu veikšanai un netiek izmantoti, lai kaitētu minētajām personām.

(30) Šajā regulā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kā minēts Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

⁽¹⁾ OV L 364, 9.12.2004., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu paredz noteikumus jūras un iekšzemes ūdensceļu transportam par:

- a) nediskrimināciju attiecībā uz pārvadājuma nosacījumiem, ko pasažieriem piedāvā pārvadātāji;
- b) nediskrimināciju un palīdzību personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām;
- c) pasažieru tiesībām atcelšanas vai aizkavēšanās gadījumā;
- d) minimālo informāciju, kas jāsniedz pasažieriem;
- e) sūdzību izskatīšanu;
- f) vispārīgiem izpildes noteikumiem.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro attiecībā uz pasažieriem, kuri ceļo:
  - a) izmantojot tādus pasažieru pārvadājumu pakalpojumus, kuriem iekāpšanas osta atrodas dalībvalsts teritorijā;
  - b) izmantojot tādus pasažieru pārvadājumu pakalpojumus, kuriem iekāpšanas osta atrodas ārpus dalībvalsts teritorijas un izkāpšanas osta atrodas dalībvalsts teritorijā, ar noteikumu, ka pakalpojumu sniedz Savienības pārvadātājs, kas definēts 3. panta e) apakšpunktā;
  - c) izmantojot tādu kruīzu, kur iekāpšanas osta atrodas dalībvalsts teritorijā. Tomēr šiem pasažieriem nepiemēro 16. panta 2. punktu, 18., 19. pantu un 20. panta 1. un 4. punktu.
2. Šo regulu nepiemēro attiecībā uz pasažieriem, kuri ceļo:
  - a) ar kuģiem, kam ir licence pārvadāt ne vairāk kā 12 pasažierus;
  - b) ar kuģiem, kuru apkalpē ir ne vairāk kā trīs par kuģa vadību atbildīgas personas vai kuru kopīgais pasažieru pārvadājumu pakalpojuma attālums nepārsniedz 500 metrus vienā virzienā;
  - c) ekskursijās un ievērojamu vietu apskates braucienos, kas nav kruīza braucieni; vai

d) ar kuģiem, kuru kustību nenodrošina mehāniski līdzekļi, kā arī ar oriģināliem kuģiem, kuri būvēti pirms 1965. gada, vai šādu kuģu individuāliem atdarinājumiem, kas būvēti no oriģinālajiem materiāliem, turklāt tiem ir licence pārvadāt ne vairāk kā 36 pasažierus.

3. Dalībvalstis var uz diviem gadiem no 2012. gada 18. decembra atbrīvot no pienākuma piemērot šo regulu jūras kuģiem, kuru tonnāža ir mazāka nekā 300 bruto tonnu un kurus izmanto pārvadājumiem attiecīgās valsts teritorijā, ja šajā regulā noteiktās pasažieru tiesības ir attiecīgi nodrošinātas attiecīgās valsts tiesību aktos.

4. Dalībvalstis var šo regulu nepiemērot pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem, uz kuriem attiecas sabiedrisko pakalpojumu pienākumi, pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumi vai integrēti pakalpojumi, ja šajā regulā noteiktās pasažieru tiesības ir līdzvērtīgi garantētas attiecīgās valsts tiesību aktos.

5. Neskarot Direktīvu 2006/87/EK un Direktīvu 2009/45/EK, nekas šajā regulā nav interpretējams kā tehniskas prasības, ar ko uzliek pienākumus pārvadātājiem, termināļa operatoriem vai citām struktūrām, lai tās pārveidotu vai mainītu kuģus, infrastruktūru, ostas vai ostas termināļus.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- a) "persona ar invaliditāti" vai "persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām" ir jebkura persona, kuras pārvietošanās spējas, izmantojot transportlīdzekļus, ir ierobežotas kādas fiziskas (sensoriskas vai kustību, pastāvīgas vai īslaicīgas) invaliditātes, garīgas invaliditātes vai traucējumu vai jebkādu citu invaliditātes iemeslu, vai vecuma dēļ un kuras stāvoklis prasa atbilstīgu uzmanību un visiem pasažieriem pieejamo pakalpojumu pielāgošanu šīs personas vajadzībām;
- b) "dalībvalsts teritorija" ir teritorija, uz kuru attiecas Līgums par Eiropas Savienības darbību, kā minēts tā 355. pantā, saskaņā ar tur izklāstītajiem nosacījumiem;
- c) "piekļuves nosacījumi" ir atbilstīgi standarti, pamatnostādnes un informācija, kas attiecas uz to, kā personas ar invaliditāti un personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām piekļūst ostas termināļiem un kuģiem, tostarp to telpām;
- d) "pārvadātājs" ir fiziska vai juridiska persona, kura nav ceļojumu rīkotājs, ceļojumu aģents vai biļešu pārdevējs un kura iedzīvotājiem piedāvā pasažieru pārvadājumu pakalpojumu vai kruīzus;
- e) "Savienības pārvadātājs" ir pārvadātājs, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalsts teritorijā vai sniedz pasažieru pārvadājumu pakalpojumus uz dalībvalsts teritoriju vai no tās;
- f) "pasažieru pārvadājumu pakalpojums" ir komerciāls pasažieru pārvadājumu pakalpojums pa jūru vai pa iekšzemes ūdensceļiem, kas notiek atbilstīgi publicētam grafikam;
- g) "integrēti pakalpojumi" ir noteiktā ģeogrāfiskā apgabalā savstarpēji saistīti transporta pakalpojumi, kam ir viens informācijas dienests, biļešu sistēma un grafiks;
- h) "faktiskais pārvadātājs" ir persona, kas nav pārvadātājs un kas faktiski veic visu pārvadājumu vai tā daļu;
- i) "iekšzemes ūdensceļi" ir dabiski vai mākslīgi veidota kuģojama iekšzemes ūdenstilpe vai savstarpēji saistītu ūdenstilpju sistēma, kuru izmanto pārvadājumiem, piemēram, ezeri, upes, kanāli vai to apvienojums;
- j) "osta" ir vieta vai ģeogrāfiska teritorija, kuru veido tādas uzlabojumu konstrukcijas un iekārtas, kas ļauj uzņemt kuģus, kuros pasažieri regulāri iekāpj vai no kuriem tie regulāri izkāpj;
- k) "ostas terminālis" ir terminālis, ko apkalpo pārvadātājs vai termināļa operators, ostā, kurā ir atbilstīgas telpas, piemēram, reģistrācijas telpas, biļešu kases un uzgaidāmās telpas, un personāls, lai nodrošinātu iekāpšanu vai izkāpšanu pasažieriem, kuri ceļo, izmantojot pasažieru pārvadājumu pakalpojumus vai kruīzu;
- l) "kuģis" ir transportlīdzeklis, ko izmanto kuģošanai pa jūru vai iekšzemes ūdensceļiem;
- m) "pārvadājuma līgums" ir līgums par pārvadāšanu, kas noslēgts starp pārvadātāju un pasažieri par vienu vai vairākiem pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem vai kruīziem;
- n) "biļete" ir derīgs dokuments vai cits pierādījums, kas apliecina pārvadājuma līguma esamību;
- o) "biļešu pārdevējs" ir jebkurš mazumtirgotājs, kas noslēdz pārvadājuma līgumus pārvadātāja vārdā;
- p) "ceļojumu aģents" ir jebkurš mazumtirgotājs, kas rīkojas pasažiera vai ceļojumu rīkotāja vārdā, noslēdzot pārvadājuma līgumus;
- q) "ceļojumu rīkotājs" ir organizators vai mazumtirgotājs, kas nav pārvadātājs Direktīvas 90/314/EEK 2. panta 2. un 3. punkta nozīmē;
- r) "rezervācija" ir konkrēta pasažieru pārvadājumu pakalpojuma vai kruīza rezervēšana;

- s) "termināļa operators" ir privāta vai publiska struktūra dalībvalsts teritorijā, kura ir atbildīga par ostas termināļa pārvaldību un apsaimniekošanu;
- t) "kruīzs" ir pasažieru pārvadājuma pakalpojums pa jūru vai pa iekšzemes ūdensceļiem, kuru veic tikai un vienīgi izklaides vai atpūtas dēļ un kurš ir papildināts ar izmitināšanas un citiem pakalpojumiem, un kura ilgums pārsniedz divas nakšņošanas uz kuģa;
- u) "kuģošanas starpgadījums" ir kuģa avārija, apgāšanās, sadursme ar citu kuģi vai uzskriešana uz sēkļa, sprādziens vai ugunsgrēks uz kuģa, vai kuģa bojājums.

4. pants

Biļetes un nediskriminējoši līguma noteikumi

1. Pārvadātāji izsniedz pasažierim biļeti, ja vien saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem tiesības uz pārvadājumu nesniedz ar citiem dokumentiem. Biļeti var izsniegt elektroniskā formātā.

2. Neskarot sociālos tarifus, līguma noteikumus un pārvadātāju vai biļešu pārdevēju piemērotos tarifus piedāvā sabiedrībai, nedz tieši, nedz netieši nediskriminējot tiešos patērētājus saistībā ar viņu valstspiederību vai ar to vietu Savienībā, kur pārvadātāji vai biļešu pārdevēji veic uzņēmējdarbību.

5. pants

Citas iesaistītās puses

1. Ja šajā regulā noteikto pienākumu veikšana uzticēta faktiskajam pārvadātājam, biļešu pārdevējam vai jebkurai citai personai, pārvadātājs, ceļojumu aģents, ceļojumu rīkotājs vai termināļa operators, kurš uzticējis šādus pienākumus, tomēr ir atbildīgs par minētās iesaistītās puses darbībām un bezdarbību, pildot savus darba pienākumus.

2. Papildus 1. punktam personai, kurai pārvadātājs, ceļojumu aģents, ceļojumu rīkotājs vai termināļa operators uzticējis pienākumu veikšanu, attiecībā uz šīs personas veikto pienākumu daļu arī piemēro šīs regulas noteikumus, tostarp noteikumus par saistībām un aizstāvību.

6. pants

Saistību nepildīšanas izslēgšana

Šajā regulā noteiktās tiesības un pienākumus nedrīkst atcelt vai ierobežot, jo īpaši paredzot atkāpi vai ierobežojošu noteikumu pārvadājuma līgumā.

II NODAĻA

PERSONU AR INVALIDITĀTI UN PERSONU AR IEROBEŽOTĀM PĀRVIETOŠANĀS SPĒJĀM TIESĪBAS

7. pants

Tiesības uz pārvadājumu

1. Pārvadātāji, ceļojumu aģenti un ceļojumu rīkotāji nevar atteikties pieņemt rezervāciju, izsniegt vai citādā veidā piegādāt biļeti vai ļaut iekāpt personām, par iemeslu minot tieši invaliditāti vai ierobežotas pārvietošanās spējas.

2. Personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām rezervāciju un biļetes piedāvā bez papildu maksas un ar tādiem pašiem nosacījumiem kā visiem citiem pasažieriem.

8. pants

Izņēmumi un īpaši nosacījumi

1. Atkāpjoties no 7. panta 1. punkta, pārvadātāji, ceļojumu aģenti un ceļojumu rīkotāji var atteikties pieņemt rezervāciju vai izsniegt vai kā citādi piegādāt biļeti vai atteikt iekāpšanu personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām:

a) lai ievērotu piemērojamās drošības prasības, kas noteiktas ar starptautiskiem, Savienības vai attiecīgās valsts tiesību aktiem, vai lai ievērotu drošības prasības, ko nosaka kompetentās iestādes;

b) ja pasažieru kuģa uzbūves dēļ vai ostas infrastruktūras un aprīkojuma dēļ, tostarp ostas termināļu dēļ, attiecīgās personas iekāpšana, izkāpšana vai pārvadāšana ir nedroša un praktiski neiespējama.

2. Atsakoties pieņemt rezervāciju vai izsniegt vai kā citādi piegādāt biļeti 1. punktā minēto iemeslu dēļ, pārvadātāji, ceļojumu aģenti vai ceļojumu rīkotāji dara visu iespējamo, lai attiecīgajai personai piedāvātu pieņemamu alternatīvu pasažieru pārvadājumu pakalpojumu vai kruīzu, ko organizē pārvadātājs.

3. Ja tādai personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kurai ir rezervācija vai biļete un kura ir izpildījusi 11. panta 2. punktā minētās prasības, tomēr ir bijusi liegta iekāpšana kuģī, pamatojoties uz šo regulu, minētajai personai un jebkurai personai, kas viņu pavada un kas minēta šā panta 4. punktā, piedāvā tiesības saņemt atļūdzinājumu un maršruta maiņu, kā paredzēts I pielikumā. Tiesības izvēlēties braucieni atpakaļ vai maršruta maiņu ir atkarīgas no tā, vai izpildītas visas drošības prasības.

4. Ja tas ir pilnīgi nepieciešams un ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā izklāstīts 1. punktā, pārvadātāji, ceļojumu aģenti vai ceļojuma rīkotāji var pieprasīt, lai personu ar invaliditāti vai personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām pavada cita persona, kas var sniegt palīdzību, kura vajadzīga šai personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām. Attiecībā uz pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem šādu pavadošo personu pārvada bez maksas.

5. Ja pārvadātāji, ceļojumu aģenti vai ceļojumu rīkotāji atsauca uz 1. vai 4. punktu, tie nekavējoties informē personu ar invaliditāti vai personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām par šādas rīcības iemesliem. Pēc pieprasījuma šos iemeslus personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām paziņo rakstiski ne vēlāk kā piecas darbadienas pēc pieprasījuma saņemšanas. Ja izteikts atteikums saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu, izdara atsauci uz piemērojamām drošības prasībām.

9. pants

Transporta pieejamība un informēšana

1. Sadarbojoties ar organizācijām, kas pārstāv personas ar invaliditāti vai personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām, pārvadātāji un termināļa operatori vajadzības gadījumā ar savu organizāciju palīdzību izveido vai īsteno nediskriminējošus transporta piekļuves nosacījumus attiecībā uz personu ar invaliditāti un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām un viņu pavadošo personu pārvadājumiem. Par piekļuves nosacījumiem pēc pieprasījuma informē valstu izpildstrukturās.

2. Termināļa operatori un pārvadātāji 1. punktā paredzētos piekļuves nosacījumus dara publiski pieejamus tieši vai internetā, pieejamos formātos pēc pieprasījuma un tajās pašās valodās, kurās informāciju parasti sniedz visiem pasažieriem. Īpašu uzmanību pievērš personu ar invaliditāti vai personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām vajadzībām.

3. Ceļojumu rīkotāji dara pieejamus 1. punktā paredzētos piekļuves nosacījumus, kas piemērojami braucieniem, tostarp kompleksiem ceļojumiem, kompleksām brīvdienām un kompleksām ekskursijām, ko tie organizē, pārdod vai piedāvā pārdošanai.

4. Pārvadātāji, ceļojumu aģenti un ceļojumu rīkotāji nodrošina, ka visa attiecīgā informācija, tostarp par rezervēšanu un informāciju internetā, par pārvadājuma nosacījumiem, par braucienu un piekļuves nosacījumiem, ir pieejama personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām atbilstošā un saprotamā veidā. Personas, kurām nepieciešama palīdzība, par to saņem apstiprinājumu ar visiem iespējamiem līdzekļiem, tai skaitā elektroniskiem līdzekļiem vai mobilo sakaru īsziņām (SMS).

10. pants

Tiesības saņemt palīdzību ostās un uz kuģiem

Ņemot vērā piekļuves nosacījumus, kas minēti 9. panta 1. punktā, pārvadātāji un termināļa operatori atbilstīgi savām kompetences jomām ostās, tostarp iekāpjot kuģī un izkāpjot no tā, un uz

kuģa nodrošina bezmaksas palīdzību personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kā norādīts II un III pielikumā. Palīdzību iespējas gadījumā piemēro personu ar invaliditāti vai ierobežotām pārvietošanās spējām individuālajām vajadzībām.

11. pants

Palīdzības sniegšanas nosacījumi

1. Pārvadātāji un termināļa operatori atbilstīgi savām kompetences jomām sniedz palīdzību personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kā izklāstīts 10. pantā, ar noteikumu, ka:

a) pārvadātājs vai termināļa operators ar visiem iespējamiem līdzekļiem, to skaitā elektroniskiem līdzekļiem vai SMS, ir informēts par to, ka personai vajadzīga minētā palīdzība, vismaz 48 stundas pirms šī palīdzība ir vajadzīga, ja vien pasažieris un pārvadātājs vai termināļa operators nav vienojušies par īsāku laikposmu;

b) persona ar invaliditāti vai persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām ierodas ostā vai norādītajā vietā, kā minēts 12. panta 3. punktā:

i) pārvadātāja iepriekš rakstiski noteiktā laikā, kas nevar būt ilgāks par 60 minūtēm pirms plānotā iekāpšanas laika; vai

ii) vēlākais 60 minūtes pirms publiskotā atiešanas laika, ja nav noteikts iekāpšanas laiks, ja vien pasažieris un pārvadātājs vai termināļa operators nav vienojušies par īsāku laikposmu.

2. Papildus 1. punktam, personas ar invaliditāti vai personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām, veicot rezervāciju vai biļetes iepriekšēju iegādi – ar noteikumu, ka tajā laikā tas ir zināms – paziņo pārvadātājam par savām īpašajām vajadzībām saistībā ar izmitināšanu vai sēdvietu vai nepieciešamajiem pakalpojumiem vai par savām vajadzību vest līdzī medicīnas iekārtas.

3. Paziņojumu, kas izstrādāts atbilstīgi 1. punkta a) apakšpunktam un 2. punktam, vienmēr var iesniegt ceļojumu aģentam vai ceļojumu rīkotājam, no kura biļete nopirkta. Ja biļete ir derīga vairākiem braucieniem, pietiek ar vienu paziņojumu, ja ir sniegta attiecīga informācija par turpmāko braucienu laiku. Pasažieris saņem apstiprinājumu par to, ka par palīdzības nepieciešamību ir paziņots atbilstīgi 1. punkta a) apakšpunkta un 2. punkta prasībām.

4. Ja paziņojums saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu un 2. punktu nav sniegts, pārvadātāji un termināļa operatori tomēr dara visu iespējamo, lai sniegtu palīdzību personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām, lai tā varētu iekāpt kuģī, nokāpt no kuģa un ceļot ar to.

5. Ja personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām nepieciešama atzīta suņa-pavadoņa palīdzība, šim sunim nodrošina nakšņošanu kopā ar minēto personu ar noteikumu, ka pārvadātājam, ceļojumu aģentam vai ceļojumu rīkotājam ir paziņots saskaņā ar attiecīgās valsts spēkā esošajiem tiesību aktiem par atzītu suņu-pavadoņu pārvadāšanu ar pasažieru kuģi, ja ir šādi tiesību akti.

12. pants

Paziņojumu saņemšana un tikšanās vietu noteikšana

1. Pārvadātāji, termināļa operatori, ceļojumu aģenti un ceļojumu rīkotāji veic visus vajadzīgos pasākumus paziņojumu pieprasīšanai un tādu paziņojumu saņemšanai, kas iesniegti saskaņā ar 11. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 11. panta 2. punktu. Šis pienākums attiecas uz visām to tirdzniecības vietām, tostarp pārdošanu, izmantojot telefonu vai internetu.

2. Ja ceļojumu aģenti vai ceļojumu rīkotāji saņem 1. punktā minēto paziņojumu, tie ierastajā darbalaikā nekavējoties pārsūta šo informāciju pārvadātājam vai termināļa operatoriem.

3. Pārvadātāji un termināļa operatori nosaka vietu ostas termināli vai ārpus tā, kurā personas ar invaliditāti un personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām var paziņot par ierašanos un lūgt palīdzību. Šajās vietās ir izlikta nepārprotamas zīmes, un tajās pieejamā formātā sniedz svarīgāko informāciju par ostas termināli un piedāvāto palīdzību.

13. pants

Palīdzības kvalitātes standarti

1. Termināļa operatori un pārvadātāji, kas ekspluatē ostas termināļus vai sniedz pasažieru pārvadājumu pakalpojumus un kas iepriekšējā kalendārā gadā kopā snieguši vairāk nekā 100 000 pasažieru komercpārvadājumu pakalpojumus, savās attiecīgās kompetences jomās nosaka kvalitātes standartus II un III pielikumā norādītajai palīdzībai un, attiecīgā gadījumā, izmantojot savu organizāciju starpniecību, sadarbībā ar reprezentatīvām organizācijām, kas pārstāv personas ar invaliditāti vai personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām, nosaka, kādi resursi vajadzīgi, lai tos sasniegtu.

2. Nosakot kvalitātes standartus, pilnībā ņem vērā starptautiski atzītus politikas virzienus un rīcības kodeksus, kas attiecas uz ceļojumu atvieglošanu personām ar invaliditāti vai personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, jo īpaši SJO lēmumu pasažieru kuģu konstruēšanai un ekspluatācijai, lai nodrošinātu atbilstību gados vecāku cilvēku un personu ar invaliditāti vajadzībām.

3. Termināļa operatori un pārvadātāji 1. punktā paredzētos kvalitātes standartus dara publiski pieejamus tieši vai internetā pieejamā formātā un tajās pašās valodās, kurās informāciju parasti sniedz visiem pasažieriem.

14. pants

Apmācība un norādījumi

Neskarot starptautisko konvenciju un kodeksu par jūrnieku apmācību, diplomēšanas un sardzes pildīšanas standartu, kā arī noteikumus, kas pieņemti saistībā ar Pārskatīto konvenciju par kuģošanu Reinā un Konvenciju par kuģošanas režīmu Donavā, pārvadātāji un, attiecīgā gadījumā, termināļu operatori izstrādā ar invaliditāti saistītu apmācību procedūras, tostarp norādījumus, un nodrošina, ka:

- to darbinieki – tostarp tie, ko nodarbina citas iesaistītas puses –, kuri nepastarpināti sniedz palīdzību personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, ir apmācīti vai instruēti, kā aprakstīts IV pielikuma A un B daļā;
- to darbinieki, kuri ir atbildīgi par biļešu rezervāciju un pārdošanu vai par iekāpšanu un izkāpšanu, tostarp tie, ko nodarbina citas iesaistītas puses, ir apmācīti vai instruēti, kā aprakstīts IV pielikuma A daļā; un
- šā panta a) un b) punktā minētās personāla kategorijas saglabā profesionālās iemaņas, piemēram, piedaloties mācībās instrukcijas vai, attiecīgā gadījumā, atkārtotos apmācības kursos.

15. pants

Kompensācija par pārvietošanās palīgīdzekļiem vai citām īpašām ierīcēm

1. Pārvadātāji un termināļa operatori ir atbildīgi par zaudējumiem, kas radušies pārvietošanās palīgīdzekļu vai citu īpašu ierīču, ko lieto persona ar invaliditāti vai persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām, nozaudēšanas vai bojājuma dēļ, ja starpgadījumā, kas radīja zaudējumus, izraisīja pārvadātāja vai termināļa operatora vaina vai nolaidība. Pārvadātāja vaina vai nolaidība tiek uzskatīta par kuģošanas starpgadījuma radītu zaudējumu.

2. Kompensācija, kas minēta 1. punktā, atbilst attiecīgo ierīču aizstāšanas vērtībai vai, attiecīgā gadījumā, izmaksām, kas saistītas ar remontu.

3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro, ja tiek piemērots 4. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 392/2009 (2009. gada 23. aprīlis) par pasažieru pārvadātāju atbildību nelaimes gadījumos uz jūras ⁽¹⁾.

4. Turklāt dara visu iespējamo, lai ātri nodrošinātu piemērotas alternatīvas pagaidu pārvietošanās palīgierīces.

⁽¹⁾ OV L 131, 28.5.2009., 24. lpp.

III NODAĻA

**PĀRVADĀTĀJU UN TERMINĀĻU OPERATORU PIENĀKUMI
CEĻOJUMA PĀRTRAUKUMA GADĪJUMĀ**

16. pants

Informēšana atiešanas atcelšanas vai aizkavēšanās gadījumā

1. Ja pasažieru pārvadājumu pakalpojuma vai kruīza atiešana tiek atcelta vai aizkavējas, pārvadātājs vai, attiecīgā gadījumā, termināļa operators informē par situāciju pasažierus, kuri izbrauc no ostas termināļiem vai, ja iespējams, pasažierus, kuri izbrauc no ostām, pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā 30 minūtes pēc plānotā atiešanas laika, un par paredzamo atiešanas laiku un paredzamo pienākšanas laiku, tiklīdz minētā informācija ir pieejama.

2. Ja pasažieri ceļojuma atcelšanas vai aizkavēšanās dēļ noka vē saistītu pārvadājuma pakalpojumu, pārvadātājs un, attiecīgā gadījumā, termināļa operators veic samērīgus pasākumus, lai informētu attiecīgos pasažierus par alternatīvām pārsešanās iespējām.

3. Pārvadātājs vai, attiecīgā gadījumā, termināļa operators nodrošina, ka personas ar invaliditāti vai personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām informāciju, kas prasīta saskaņā ar 1. un 2. punktu, saņem pieejamā formātā.

17. pants

Palīdzība atiešanas atcelšanas vai aizkavēšanās gadījumā

1. Ja pārvadātājam ir iespējams paredzēt, ka pasažieru pārvadājumu pakalpojuma vai kruīza atiešana tiks atcelta vai aizkavēties ilgāk nekā par 90 minūtēm pēc plānotā atiešanas laika, pasažieriem, kuri izbrauc no ostas termināļiem, bez maksas piedāvā uzkodas, maltītes vai atspirdzinājumus samērīgā attiecībā pret gaidīšanas laiku, ja vien tie ir pieejami vai ja tos ir iespējams sagādāt.

2. Ja atiešanas atcelšanas vai aizkavēšanās gadījumā ir jāpārnakšņo viena vai vairākas nakts vai jāuzturas ilgāk, nekā pasažieris bija paredzējis, pārvadātājs – ja vien un kad tas ir fiziski iespējams – pasažieriem, kuri izbrauc no ostas termināļiem, papildus 1. punktā paredzētajām uzkodām, maltītēm vai atspirdzinājumiem bez maksas piedāvā atbilstīgu izmitināšanu uz kuģa klāja vai krastā un pārvadāšanu starp ostas termināli un izmitināšanas vietu. Pārvadātājs var noteikt ierobežotu viena pasažiera kopējo izmaksu summu izmitināšanai krastā, kas nepārsniedz EUR 80 par nakti (ilgākais trīs nakts), kurā neiekļauj izmaksas par transportu abos virzienos starp ostas termināli un izmitināšanas vietu.

3. Piemērojot 1. un 2. punktu, pārvadātājs pievērš īpašu uzmanību vajadzībām, kādas ir personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām un viņus pavadošajām personām.

18. pants

Maršruta maiņa un atlīdzināšana atiešanas atcelšanas vai aizkavēšanās gadījumā

1. Ja pārvadātājam ir iespējams paredzēt, ka pasažieru pārvadājumu pakalpojums tiks atcelts vai atiešana no ostas termināļa aizkavēties ilgāk nekā par 90 minūtēm, pasažierim nekavējoties piedāvā šādas izvēles iespējas:

- mainīt maršrutu līdz galamērķim, izmantojot pēc iespējas drīzāku pārvadājumu ar nosacījumiem, kas pielīdzināmi pārvadājuma līgumā izklāstītajiem un bez papildu maksas;
- saņemt biļetes cenas atlīdzību un, attiecīgā gadījumā, bez maksas pēc iespējas drīzāku atpakaļbraucienu uz sākotnējo izbraukšanas vietu saskaņā ar pārvadājuma līgumu.

2. Ja pasažieru pārvadājumu pakalpojums ir atcelts vai atiešana no ostas aizkavējas ilgāk nekā par 90 minūtēm, pasažieriem ir tiesības šādu maršruta maiņu vai biļetes cenas atlīdzību saņemt no pārvadātāja.

3. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā un 2. punktā paredzēto atlīdzību izmaksā septiņās dienās skaidrā naudā, ar elektronisku bankas pārskaitījumu, bankas pārveduma rīkojumu vai bankas čeku, atlīdzinot biļetes pilnu pirkuma cenu par to brauciena daļu vai daļām, kas nav veiktas, un par jau veikto daļu vai daļām, ja braucienam vairs nav jēgas attiecībā uz pasažiera sākotnējo ceļojuma plānu. Ar pasažiera piekrišanu pilnu biļetes cenu var atmaksāt arī ar kuponiem un/vai citiem pakalpojumiem par biļetes pirkšanas cenai līdzvērtīgu summu, ar noteikumu, ka nosacījumi ir elastīgi, jo īpaši attiecībā uz derīguma termiņu un ceļojuma galamērķi.

19. pants

Biļetes cenas kompensēšana pienākšanas aizkavēšanās gadījumā

1. Nezaudējot tiesības uz pārvadājumu, pasažieri var pieprasīt kompensāciju no pārvadātāja, ja aizkavējas pārvadājuma līgumā paredzētā pienākšana galamērķī. Kompensācijas minimālais apjoms ir 25 % no biļetes cenas, ja ir notikusi aizkavēšanās par vismaz:

- vienu stundu, ja plānotā brauciena ilgums ir līdz četrām stundām;
- divām stundām, ja plānotā brauciena ilgums ir vairāk par četrām stundām, bet ne vairāk par astoņām stundām;
- trijām stundām, ja plānotā brauciena ilgums ir vairāk par astoņām stundām, bet ne vairāk par 24 stundām; vai
- sešām stundām, ja plānotā brauciena ilgums ir vairāk par 24 stundām.

Ja aizkavēšanās ir divreiz ilgāka par a) līdz d) apakšpunktā noteikto laiku, kompensācija ir 50 % no biļetes cenas.

2. Pasažieri, kam ir vairākkārt lietojama biļete vai sezonas biļete un kas minētās biļetes derīguma termiņa laikā saskaras ar atkārtotu pienākšanas aizkavēšanos, var prasīt pienācīgu kompensāciju saskaņā ar pārvadātāja noteikumiem par kompensēšanas kārtību. Minētajos noteikumos paredz kritērijus, ar ko nosaka pienākšanas aizkavēšanos un aprēķina kompensāciju.

3. Kompensāciju aprēķina attiecībā pret cenu, ko pasažieris faktiski ir samaksājis par aizkavēto pasažieru pārvadājuma pakalpojumu.

4. Ja pārvadājums ir brauciens turp un atpakaļ, kompensāciju par pienākšanas aizkavēšanos turpceļā vai atpakaļceļā aprēķina attiecībā pret pusi no cenas, kas samaksāta par attiecīgo pasažieru pārvadājuma pakalpojumu.

5. Kompensāciju izmaksā viena mēneša laikā pēc kompensācijas pieprasījuma iesniegšanas. Kompensāciju drīkst izmaksāt ar kuponiem un/vai citiem pakalpojumiem ar noteikumu, ka nosacījumi ir elastīgi, īpaši attiecībā uz derīguma termiņu un ceļojuma galamērķi. Pēc pasažiera pieprasījuma kompensāciju izmaksā naudā.

6. Kompensāciju par biļetes cenu nesamazina, atskaitot ar finanšu darījumiem saistītas izmaksas, piemēram, maksas, tālruņa vai pastmarku izmaksas. Pārvadātāji var noteikt minimālo summu, ko nesasniedzot kompensāciju neizmaksā. Minimālā summa nav lielāka par EUR 6.

20. pants

Izņēmumi

1. Šīs regulas 17., 18. un 19. pantu nepiemēro pasažieriem, kuriem ir biļete ar atvērtu datumu, ja atiešanas laiks nav noteikts, izņemot pasažierus, kam ir vairākkārt lietojama biļete vai sezonas biļete.

2. Šīs regulas 17. un 19. pantu nepiemēro, ja pasažieris ir informēts par atcelšanu vai aizkavēšanos jau pirms biļetes iegādes vai ja atcelšana vai aizkavēšanās ir notikusi pasažiera vainas dēļ.

3. Šīs regulas 17. panta 2. punktu nepiemēro, ja pārvadātājs var pierādīt, ka atcelšana vai aizkavēšanās ir notikusi laika apstākļu dēļ, kas apdraud kuģa drošu ekspluatāciju.

4. Šīs regulas 19. pantu nepiemēro, ja pārvadātājs var pierādīt, ka atcelšana vai aizkavēšanās ir notikusi laika apstākļu dēļ, kas apdraud kuģa drošu ekspluatāciju, vai ārkārtēju apstākļu dēļ, kas traucē pasažieru pārvadājuma pakalpojuma sniegšanu un no kā nevarētu izvairīties pat tad, ja veiktu visus iespējamus pasākumus.

21. pants

Citas prasības

Nekas šajā regulā neierobežo pasažierus saskaņā ar valstu tiesību aktiem valstu tiesās prasīt atlīdzināt kaitējumu, kas radies pārvadājumu pakalpojumu atcelšanas vai aizkavēšanās rezultātā, tostarp saskaņā ar Direktīvu 90/314/EEK.

IV NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI PAR INFORMĀCIJU UN SŪDZĪBĀM

22. pants

Tiesības uz ceļojuma informāciju

Pārvadātāji un termināļa operatori savās kompetences jomās visa brauciena laikā sniedz pasažieriem atbilstīgu informāciju visiem pieejamā formātā un tajās pašās valodās, kurās informāciju parasti sniedz visiem pasažieriem. Īpašu uzmanību pievērš personu ar invaliditāti vai personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām vajadzībām.

23. pants

Informācija par pasažieru tiesībām

1. Pārvadātāji, termināļa operatori un, attiecīgos gadījumos, ostas iestādes savās attiecīgās kompetences jomās nodrošina, ka informācija par pasažieru tiesībām saskaņā ar šo regulu ir publiski pieejama gan uz kuģiem un, ja iespējams, ostās, gan ostas termināļos. Informāciju pēc iespējas sniedz pieejamā formātā un tajās pašās valodās, kurās informāciju parasti sniedz visiem pasažieriem. Sniedzot minēto informāciju, īpašu uzmanību pievērš personu ar invaliditāti un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām vajadzībām.

2. Lai izpildītu 1. punktā minēto informēšanas prasību, pārvadātāji, termināļa operatori un, attiecīgos gadījumos, ostas iestādes var izmantot šīs regulas noteikumu kopsavilkumu, ko Komisija sagatavo visās Eiropas Savienības iestāžu oficiālajās valodās un dara tiem pieejamu.

3. Pārvadātāji, termināļa operatori un, attiecīgos gadījumos, ostas iestādes atbilstīgā veidā pasažieriem uz kuģiem un ostas termināļos dara zināmu kontaktinformāciju par izpildstrukturū, ko attiecīgā dalībvalsts izraudzījies saskaņā ar 25. panta 1. punktu.

24. pants

Sūdzības

1. Pārvadātāji un termināļa operatori izveido vai izmanto jau pastāvošu pieejamu sūdzību izskatīšanas mehānismu attiecībā uz šajā regulā paredzētajām tiesībām un pienākumiem.

2. Ja pasažieris, uz ko attiecas šī regula, vēlas iesniegt pārvadātājam vai termināļa operatoram sūdzību, viņš to iesniedz divos mēnešos no dienas, kad pakalpojums tika sniegts vai kad to vajadzēja sniegt. Pārvadātājs vai termināļa operators viena mēneša laikā kopš sūdzības saņemšanas paziņo pasažierim, vai viņa sūdzība ir atzīta par pamatotu, noraidīta vai vēl tiek izskatīta. Galīgās atbildes sniegšanas laiks nevar būt ilgāks par diviem mēnešiem no sūdzības saņemšanas dienas.

V NODAĻA

ĪSTENOŠANA UN VALSTU IZPILDSTRUKTŪRAS

25. pants

Valstu izpildstrukturās

1. Katra dalībvalsts izraugās jaunu vai jau izveidotu struktūru vai struktūras, kas ir atbildīgas par šīs regulas izpildi attiecībā uz pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem un kruīziem no ostām, kuras atrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā, un pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem no trešām valstīm uz minētajām ostām. Katra struktūra veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai.

Katra struktūra organizatoriski, lēmumos par finansējumu, juridiskā formā un lēmumu pieņemšanā ir neatkarīga no komerciālām interesēm.

2. Dalībvalstis informē Komisiju par struktūru vai struktūrām, kas izraudzītas saskaņā ar šo pantu.

3. Par šīs regulas varbūtēju pārkāpumu ikviens pasažieris saskaņā ar valsts tiesību aktiem var iesniegt sūdzību kompetentajai struktūrai, kas izraudzīta saskaņā ar 1. punktu, vai kādai citai dalībvalsts izraudzītai kompetentai struktūrai. Kompetentā struktūra sniedz pasažieriem pamatotu atbildi uz viņu sūdzību saprātīgā laikposmā.

Dalībvalsts var pieņemt lēmumu, ka:

a) pasažieris sūdzību, uz ko attiecas šīs regula, vispirms iesniedz pārvadātājam vai termināļa operatoram; un/vai

b) valsts izpildstruktūra vai jebkura cita dalībvalsts izraudzīta kompetenta struktūra darbojas kā apelācijas instance, kas izskata sūdzības, kuras nav atrisinātas saskaņā ar 24. pantu.

4. Dalībvalstis, kuras saskaņā ar 2. panta 4. punktu ir izvēlējušās atbrīvot no šīs regulas prasībām konkrētus pakalpojumus, nodrošina līdzvērtīgu mehānismu pasažieru tiesību aizsardzībai.

26. pants

Ziņojums par izpildi

Saskaņā ar 25. pantu izraudzītās izpildstrukturās līdz 2015. gada 1. jūnijam un pēc tam ik pēc diviem gadiem publicē ziņojumu par savu darbību iepriekšējos divos kalendārajos gados, jo īpaši aptverot darbības, kas veiktas, lai īstenotu šīs regulas noteikumus, ziņas par piemērotajām sankcijām un statistiku par sūdzībām un piemērotajām sankcijām.

27. pants

Izpildstrukturū sadarbība

Valstu izpildstrukturās, kas minētas 25. panta 1. punktā, apmaiņās ar informāciju par savu darbu un lēmumu pieņemšanas principiem, un praksi tādā apjomā, kāds nepieciešams šīs regulas saskaņotai piemērošanai. Komisija tām palīdz veikt minēto uzdevumu.

28. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, ko piemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu īstenošanu. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas. Dalībvalstis līdz 2012. gada 18. decembrim informē Komisiju par šiem noteikumiem un pasākumiem un nekavējoties ziņo tai par visiem turpmākiem to grozījumiem.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

29. pants

Ziņojums

Komisija līdz 2015. gada 19. decembrim ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas darbību un tās rezultātiem. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību aktu priekšlikumus, ar ko paredz šīs regulas noteikumu detalizētāku īstenošanu vai tās grozīšanu.

30. pants

Regulas (EK) Nr. 2006/2004 grozījums

Regulas (EK) Nr. 2006/2004 pielikumam pievieno šādu punktu:

“18. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1177/2010 par pasažieru tiesībām, ceļojot pa jūru un iekšzemes ūdensceļiem (*).

(*) OV L 334, 17.12.2010., 1. lpp.”

31. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2012. gada 18. decembra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2010. gada 24. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BUZEK

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
O. CHASTEL

I PIELIKUMS

PERSONU AR INVALIDITĀTI UN PERSONU AR IEROBEŽOTĀM PĀRVIETOŠANĀS SPĒJĀM TIESĪBAS SAŅEMT ATLĪDZĪBU VAI MAINĪT MARŠRUTU, KĀ MINĒTS 8. PANTĀ

1. Ja ir atsauce uz šo pielikumu, personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām dod iespēju izvēlēties:
  - a) — septiņās dienās skaidrā naudā, ar elektronisku bankas pārskaitījumu, bankas pārveduma rīkojumu vai bankas čeku saņemt atlīdzību biļetes pilnas pirkuma cenas apmērā par to brauciena daļu vai daļām, kas nav veiktas, un par jau veikto daļu vai daļām, ja braucienam vairs nav jēgas attiecībā uz pasažiera sākotnējo ceļojuma plānu, attiecīgā gadījumā kopā ar
    - pēc iespējas drīzāku atpakaļbraucienu uz sākotnējo izbraukšanas vietu; vai
  - b) maršruta līdz galamērķim maiņu, kā izklāstīts pārvadājuma līgumā, izmantojot pēc iespējas drīzāku pārvadājumu ar pielīdzinātiem nosacījumiem un bez papildu maksas; vai
  - c) maršruta līdz galamērķim maiņu, kā izklāstīts pārvadājuma līgumā, izmantojot pārvadājumu ar pielīdzinātiem nosacījumiem vēlākā dienā atbilstīgi pasažiera vēlmēm, ja ir pieejamas biļetes.
2. Šā pielikuma 1. punkta a) apakšpunkts attiecas arī uz pasažieriem, kuru braucieni ir kompleksa pakalpojuma daļa, izņemot tiesības saņemt atlīdzību, ja tādas tiesības izriet no Direktīvas 90/314/EEK.
3. Ja pilsētā vai reģionā ir vairākas ostas un pārvadātājs piedāvā pasažierim braucienu uz citu ostu, nevis to, uz kuru pasažieris bija rezervējis biļeti, pārvadātājs sedz izmaksas par pasažiera pārvietošanos no šīs alternatīvās ostas uz ostu, uz kuru bija rezervēta biļete, vai uz citu tuvumā esošu vietu, par ko vienojas ar pasažieri.

II PIELIKUMS

PALĪDZĪBA OSTĀS, TOSTARP IEKĀPJOT KUĢĪ UN IZKĀPJOT NO KUĢA, KĀ MINĒTS 10. UN 13. PANTĀ

1. Palīdzība un pasākumi, kas vajadzīgi, lai personas ar invaliditāti un personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām varētu:
    - paziņot par savu ierašanos ostas terminālī vai, ja iespējams, ostā un lūgt palīdzību,
    - nokļūt no ieejas līdz reģistrācijas punktam, ja tāds ir, vai līdz kuģim,
    - reģistrēties un reģistrēt bagāžu, ja nepieciešams,
    - doties no reģistrācijas punkta, ja tāds ir, uz kuģi caur emigrācijas un drošības pārbaudes punktiem,
    - iekāpt kuģī, izmantojot liftu, ratiņkrēslu vai citu attiecīgā gadījumā vajadzīgu palīdzību,
    - doties no kuģa durvīm uz savu vietu/telpu,
    - novietot un paņemt bagāžu kuģī,
    - doties no savas vietas uz kuģa durvīm,
    - izkāpt no kuģa, izmantojot liftu, ratiņkrēslu vai citu attiecīgā gadījumā vajadzīgu palīdzību,
    - attiecīgā gadījumā paņemt bagāžu un doties uz imigrācijas un muitas punktiem,
    - doties no bagāžas saņemšanas telpas vai no izkāpšanas vietas uz noteiktu izeju,
    - vajadzības gadījumā apmeklēt tualetes telpas (ja tādas ir).
  2. Ja personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām palīdz persona, kas to pavada, un ja tas tiek pieprasīts, minētajai personai ir jāļauj sniegt personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām nepieciešamo palīdzību ostā un iekāpjot kuģī un izkāpjot no tā.
  3. Darbības ar visiem nepieciešamajiem pārvietošanās palīgīdzekļiem, ietverot tādas ierīces kā elektriskie ratiņkrēsli.
  4. Bojātu vai nozaudētu pārvietošanās palīgīdzekļu pagaidu aizstāšana ar palīgīdzekļiem, kas ir piemērota alternatīva.
  5. Attiecīgā gadījumā rūpes par atzītiem suņiem-pavadoņiem uz sauszemes.
  6. Ar iekāpšanu kuģī un izkāpšanu no kuģa saistītas informācijas sniegšana pieejamā formātā.
-

III PIELIKUMS

PALĪDZĪBA UZ KUĢIEM, KĀ MINĒTS 10. UN 13. PANTĀ

1. Atzītu suņu-pavadoņu pārvadāšana uz kuģa atbilstīgi attiecīgās valsts noteikumiem.
  2. Medicīnisku palīgīdzekļu un pārvietošanās ierīču, tostarp elektrisko ratiņkrēslu, kas vajadzīgi personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, pārvadāšana.
  3. Ar attiecīgo maršrutu saistītas būtiskas informācijas sniegšana pieejamā formātā.
  4. Visu iespējamo pūļu pielikšana, lai sēdvietā būtu piemērota personām ar invaliditāti vai personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām – pēc attiecīga lūguma un ja to atļauj drošības noteikumi un ir pieejama vieta.
  5. Vajadzības gadījumā palīdzība nokļūt tualetes telpās (ja tādas ir).
  6. Ja personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām palīdz persona, kas to pavada, pārvadātājs dara visu iespējamo, lai šai personai ierādītu sēdvietu vai kajīti līdzās personai ar invaliditāti vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām.
-

IV PIELIKUMS

APMĀCĪBA, TOSTARP INSTRUKCIJAS, JAUTĀJUMOS PAR INVALIDITĀTI, KĀ MINĒTS 14. PANTĀ

A. Apmācība, tostarp instrukcijas, jautājumos par invaliditātes izpratni

Apmācība, tostarp instrukcijas, jautājumos par invaliditātes izpratni nozīmē:

- izpratne par pasažieriem ar fiziskiem, maņu (dzirdes un redzes), slēptiem traucējumiem vai attīstības traucējumiem un atbilstīga rīcība, tostarp tas, kā atšķirt dažādas spējas, kas piemīt personām, kuru kustības, orientēšanās vai saziņas spējas var būt ierobežotas,
- šķēršļi, ar kuriem jāsaskaras personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, tostarp attieksmes, vides/materiālā un organizācijas aspektu ziņā,
- atzīti suņi–pavadoņi, tostarp suņa–pavadoņa nozīme un vajadzības,
- rīcība neparedzētos apstākļos,
- savstarpējo attiecību prasmes un saziņas veidi ar vājdzirdīgiem cilvēkiem, vājredzīgiem cilvēkiem vai cilvēkiem ar runas defektiem un cilvēkiem ar attīstības traucējumiem,
- vispārēja izpratne par SJO pamatnostādņēm saistībā ar letiekumu pasažieru kuģu konstruēšanai un ekspluatācijai, lai tie atbilstu vecāku cilvēku personu ar invaliditāti vajadzībām.

B. Apmācība, tostarp instrukcijas, jautājumos par palīdzību personām ar invaliditāti

Apmācība, tostarp instrukcijas, jautājumos par palīdzību personām ar invaliditāti nozīmē:

- prasme palīdzēt ratiņkrēsli lietotājiem pārvietoties uz ratiņkrēsli un no tā,
  - prasme sniegt palīdzību personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kuras ceļo kopā ar atzītu suni–pavadoņi, tostarp izpratne par šo suņu nozīmi un vajadzībām,
  - iemaņas pārvadāt vājredzīgus pasažierus un rūpēties par atzītiem suņiem–pavadoņiem un tos pārvadāt,
  - izpratne par to, kādus palīgīdzekļus var izmantot personas ar invaliditāti un personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām, un zināšanas, kā uzmanīgi rīkoties ar tādiem palīgīdzekļiem,
  - prasme izmantot iekāpšanas un izkāpšanas palīgierīces un zināšanas par piemērotām iekāpšanas un izkāpšanas palīdzības procedūrām, kas personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām ļauj saglabāt drošību un cieņu,
  - izpratne par drošas un profesionālas palīdzības nepieciešamību. Arī izpratne par to, ka dažas personas ar invaliditāti un personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām var justies ievainojamas ceļojuma laikā tādēļ, ka ir atkarīgas no sniegtās palīdzības,
  - zināšanas par pirmās palīdzības sniegšanu.
-